

## CACA CHE NDONDA TAH İHYAN CHE RENTĒ YĒ DEVACO HEBREO

*Dechuh Dendiohs Daya ye, cah ye, checadino  
ihyan iyehnse ndudo yahn ye*

<sup>1</sup> Ro menan me ne, ama ndeh yune man, ama nuhn ino Dendiohs man, cah cuande ye ndudo yahn ye ihyan profeta cava che cuahndudo ye, cahnevan ihyan ndico yuhn vo. <sup>2</sup> Man adive ne, dechuh ye Daya ye, ndahco ye nducuahn deht-enduh tah ye. A nduco ihyan min dendah ye iyehnse. Dechuh ye ihyan, te nduco ihyan min te ye ndudo yahn ye, checadino vo. <sup>3</sup> Nduhca yahn che rendihco dave yahn ne, tihca rihco ro ihyan min vederihquentiyon yahn Chida ye. Ihyan min nduco Chida ye ne, dama no ye. Ihyan min ne, numacuahn vederihquentiyon yahn ye, redin ye cudado iyehnse. A ihyan min che nedihve ye yahn nunde yuhn vo, ndaco vo vederenchahco. Tuhme chihnde ye vahchetero lado tah cuaco Dendiohs.

*Daya Dendiohs ne, tahque ndinan ye che co  
nducoyaca angel*

<sup>4</sup> Daya Dendiohs ne, tahque ndinan ye che co nducoyaca angel, te tahque yudo vederihquentiyon ndahco Dendiohs tah ye. <sup>5</sup> Tihca, te Dendiohs ne, nde menahn hua rahn ye ri ye nde ama angel:

Di che Dayá.

Man ro cuh chihco ró che Dayá di.

Nde hua rahn ye yahn nde ama ángel:

Dayá ihyan.

U che Chida ye.

<sup>6</sup> Ate cuahn che dechuh ye Daya ye che menan iyehnse ne, rahn ye:

Nchuhn, nducoyaca ángel yáhn, cuendeva ne yavenan ye.

<sup>7</sup> Me yahn ángel ne, tuhca rahn ye:

Dín che co nchuhn nduhca vaco man, ruchiyahn man.

<sup>8</sup> Ate yahn Daya ye ne, rahn ye:

Di Dendiohs, vederihquentiyon yehn ne, hua nda ro che cuihno.

Numa cuaco rihquentiyen.

<sup>9</sup> Renan ine nducuahn che ndah, ne racondah vedame nducuahn che chihnga.

Chemin che u Dendiohs yehn, redín che tahque ri yene che co nducoyaca combiero yehn.

<sup>10</sup> Namin rahn ye:

Di Dihve ihyan iyehnse, nde ro menan me ne, dendah iyehnse man, nan ro man.

<sup>11</sup> Chemin ne, va che cuihno, ate di ne, conen cuahn dama.

Nducuahn dehtenduh chemin chan ne, va che co ndico nduhca che ri ndico tino.

<sup>12</sup> Din anduhca che nehn nduco dehtenduh chemin chan, cahnevi anduhneca ndete che ama tino, ne ndacoron.

Ate man di, hua nda ro che ndacoron, nde hua nda ro che coh.

<sup>13</sup> Nde menahn hua rahn Dendiohs ri ye nde ama ángel:

Cuihnde lădo tăh cuacó numanahn che ndăhco  
ndiyá ihyan che hua ri rendihche yé di,  
cava che nevahnecun ye di.

<sup>14</sup> Nducoyaca ángel ne, vaco che redin ye ntiyon  
yahn Dendiohs. Redechuh ye ihyan cava che  
conan ye ihyan iyehnse che quenan cuma che  
ndevahn ye.

## 2

*Hua ndăhca che cahcoman vo Ndudo yahn Dendiohs*

<sup>1</sup> Nducote tahque yudo vederihquentiyan yahn  
Dihvo vo Jesucristo che co ángel ne, chemin che  
quenan cuma che cuahtenun ino vo ndudo che a  
chihnevan vo cava che hua cahcoman vo. <sup>2</sup> Tihca,  
te nducote a chinahn ndudo yahn Dendiohs che  
dechuh ye nduco ángel a rahn me, ne ihyan che  
chahcotahn ye yahn ndudo min, chendihco ye  
nunde, a chi ye castigo che redin yahn che co  
ye ne, <sup>3</sup> namin uvo ne, hua co ndevahn vo ndete  
che hua tumacah vo yahn ndudo ndah yahn ved-  
erenchahco che rete Dendiohs uvo. Ndudo min  
ne, a Dihvo vo Jesucristo menan vih cahndudo  
ye, ne nuhn che chihnevan nuhn ndudo min ne,  
tumacadino nuhn che cuaco. <sup>4</sup> Avane ne, ama  
ndeh nan vederihno din Dendiohs, chihco ro ye  
che cuaco, nde din ye che chenana cuma vo veder-  
ihquentiyan yahn Vaco Ndah yahn ye tunoca che  
nahn man ye.

*Dihvo vo Jesucristo ne, nda ye muhn iyehnse  
cuh, ndaconda ye ihyan*

<sup>5</sup> Vederihquentiyan cuh che rendahtonun yan  
che va che cuhnde ne, hua chihco Dendiohs tăh

ángel. <sup>6</sup> Hua, te ama cuan nan Ndudo yahn ye dirun ama ihyan tuhca:

Dendiohs, nde hua rigonun chihve ihyan iyehnse cava che necahco ne ihyan.

Nde hua rigonun chihve ye cava che din ne cudado ihyan.

<sup>7</sup> Numanahn min ne, tahque doh vederihquentiyon cah ne ihyan che co ángel.

Van nducuahñ dehtenduh che dendah ne ne, tahque cah ne vededevano ihyan.

Cah ne vederihquentiyon ihyan cava che cahcantiyon ye nducuahñ dehtenduh che dendah ne.

<sup>8</sup> Ndahco ne nducuahñ dehtenduh tah ye.

Nducote ndahco Dendiohs nducuahñ dehtenduh tah ihyan ne, nducuahñ va che cahcantiyon ye.

Man ro cuh ne, ametah nevahñecun nducuahñ dehtenduh ihyan. <sup>9</sup> Ate Dihvo vo Jesucristo che cuaco ne, nducote chih ye ne, renevahñecun nducuahñ dehtenduh ihyan, rendeva yavenan ye.

Numacuahn vedeyahino cahnecun Dendiohs che chih ye cava nducoyaca ihyan iyehnse.

<sup>10</sup> Nducuahñ dehtenduh ne, yahn Dendiohs.

Man ye dendah ye, ne nahn ndeva ye nducoyaca daya ye vahchetero. Chemin che quenan cuma che cah yune ye che chuhrihn Dihvo vo Jesucristo,

dinahn ye nducuahñ, ndedevahn ye ihyan yahn ye. <sup>11</sup> Ihyan che rendevahn ye man, ihyan min che rendedevahn ye ihyan man ne, daya Dendiohs nducoyaca ye.

Chemin che Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che Daya Dendiohs ne, hua ri cuihnan ye che redin dihno ye ihyan, <sup>12</sup> nduhca che a

ndirun nan Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

Nté yahn ne nduco dihnó.

Caṭá himno, ndevá yavenān ne vān nducoyāca  
ihyan yahn ne.

<sup>13</sup> Namin ndirun:

U ne, richahtinó Dendiohs.

Namin ndirun:

Muhn quenún nduco dayá che te Dendiohs u.

<sup>14</sup> Nducoyāca ihyan che dihno ye viḥ ne, dama  
ndaṭa yahn ye. Chemin che Dihvo vo Jesucristo  
ne, ndo ye nduhcā ihyan iyehnse cava che chi chih  
ye, ndāhco ndiya ye chundah, sahn min che redin  
se che rinda ihyan, <sup>15</sup> ne ndedevahn ye nducoyāca  
ihyan che hua va mān chedave yahn ye cuahn  
dama, vah ye vederih. <sup>16</sup> A devano vo te Dihvo  
vo Jesucristo ne, nda ye cava che ndedevahn  
ye ihyan che ndaṭa yahn Abraham, ndiyu cava  
che ndedevahn ye ángel. <sup>17</sup> Chemin che quenān  
cuma che ndo ye dama nduhcā ihyan iyehnse,  
tumacadino mān ye nducuahn vederihn cava che  
tahque conan cuma ye vedevahino nduco vo, ne  
cochahtino vo ihyan. Redin ye cudado uvo, rahn  
nan ye uvo nan Dendiohs, nde chihco mendaḥn  
ye ihyan, chih ye cava che nchahco ye nunde  
yuhn vo. <sup>18</sup> Nducote chuhrihn mān ye, tumarande  
chundah ihyan ne, tahque nun rendedevahn ye  
ihyan che retumarande se ihyan.

### 3

*Vederihquentiyon che quenān cuma Dihvo vo  
Jesucristo ne, tahque yudo che co vederihquentiyon  
che quenān cuma Moisés*

<sup>1</sup> Dihnó che a tendahnun Dendiohs nchuhn,  
nducote a nedin yahn ye nchuhn ne, cuiquendi

ne yune yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che dechuh ye ihyan cava che din ye cudado uvo, tihyon yune ye uvo che cotahno vo ihyan. <sup>2</sup> Nduhca che dinahn Moisés yahn Dendiohs van nducoyaca ihyan yahn ye ne, tihca dinahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che ndahco Dendiohs vederihquentiyon tah ye. <sup>3</sup> Dihvo vo Jesucristo ne, redin yahn che tahque rendeva vo yavenan ye che co Moisés. Tihca, te ihyan che rihno ye ama vah ne, ihyan min che ndeva vo yavenan ye, ndiyu vah me. <sup>4</sup> Queri ama vah ne, va ihyan che dendah ye. Namin nducuahn che va iyehnse ne, a Dendiohs che dendah ye. <sup>5</sup> Cuaco te Moisés ne, din ye ntiyon yahn Dendiohs, dinahn ye van nducoyaca ihyan yahn ye. Ntiyon che quenán cuma ye ne, che cuahndudo ye ndudo yahn Dendiohs tunoca che recah ye ihyan. <sup>6</sup> Namin Dihvo vo Jesucristo ne, dinahn ye, ate nde tahque yudo vederihquentiyon quenán cuma ye, te nducote ihyan min che Daya Dendiohs ne, ndinan ye van nducoyaca ihyan yahn ye. Uvo ne, a ihyan yahn Dendiohs uvo, ndete che quendi vo numacuahn vedeyeno cochahtino vo ihyan nde nda ro che ndeva ye uvo.

### *Ihyan che cuahtenan ye nan Dendiohs*

<sup>7</sup> Nducote tihca ne, ndahca che dinahn vo ndudo che, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, a ndirun tuhca:

Man che cahnevan nchuhn ndudo yahn,

<sup>8</sup> hua din cheche ne chedave yahn ne nduhca che din ihyan ndico yahn ne che chahcotahn ye yahn,

ducherino ye u cuahn che chahtechica ye yahn nan che metah duhva.

<sup>9</sup> Ihyan ndico yahn nchuhn ne, hua chitahno ye u, andahre ndihchero ye vederihno che dín nduco ye chete o raco nduyo.

<sup>10</sup> Chemin che chi tán nduco ye, ne ndedecadinó: “Ihyan sih ne, hua richahtino ye u numacuahn chedave yahn ye, nde hua redinahn ye che rihquentiyón.”

<sup>11</sup> Chemin che chi tán nduco ye, ne numacuahn vedeyudo chihco dama inó che hua nda ro che ndevá ihyan, cuahtenan ye nducó.

<sup>12</sup> Dihno, cuihco nducoyaca nchuhn cudado. Hua din cheche ne chedave yahn ne, cahcoman ne che ritahno ne Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero. <sup>13</sup> Tahque ndah ne, coyahve ama tama ne vih ro ro, numanahn che chenan ne iyehanse, cava che nde ama ne hua cahncheh man ne nchuhn, din cheche ne chedave yahn ne, cuahtendihco ne nunde. <sup>14</sup> Tihca, te nda ro che chi Dihvo vo Jesucristo ne, ndeva ye uvo ndete che quendi vo numa ino vo cochahtino vo ihyan, nduhca che richahtino vo ihyan nde ro che canan chitahno vo ihyan.

<sup>15</sup> Nahn che cahcovan vo nduhca che yahve Dendiohs uvo tuhca: Man che cahnevan nchuhn ndudo yahn, hua din cheche ne chedave yahn ne nduhca che din ihyan ndico yahn ne che chahcotahn ye yahn.

<sup>16</sup> Nducoyaca ihyan che ndetendah Moisés nación yahn Egipto ne, a ihyan chahn che chihnevan ye ndudo yahn Dendiohs, ne chahcotahn ye. <sup>17</sup> Ihyan

che chahtendihco ye nunde, ne chih ye yahn nan che metah duhva ne, a ihyan chahn che chi tan Dendiohs nduco ye. <sup>18</sup> Ihyan che hua dinahn ye yahn Dendiohs ne, a ihyan chahn che, numacuahn vedeyudo, chihco dama ino Dendiohs che hua nda ro che ndeva ye ihyan, cuahtenan ye nduco ye. <sup>19</sup> A devano vo te hua chi tuno ihyan chahn nan Dendiohs, yahn che hua chitahno ye ihyan.

## 4

<sup>1</sup> Chemin che numanahn che rete ca Dendiohs ndudo yahn ye che ndeva ye uvo ne, nahn che cahco vo cudado, denan vate ama o vo che hua tuno vo nan ye. <sup>2</sup> Cah Dendiohs ndudo ndah yahn ye ihyan ndico chahn, ne namin te ye uvo. Ate ihyan chahn ne, nde hua chichihve che chihnevan ye, yahn che hua chitahno ye. <sup>3</sup> A uvo che chitahno vo che ndeva Dendiohs uvo, cuahtenan vo nduco ye, te rahn ye yahn ihyan chahn tuhca:

Chemin che chi tan nduco ihyan sih, ne numacuahn vedeyudo chihco dama ino che hua nda ro che ndeva ihyan, cuahtenan ye nduco.

Cuahn che chihno ntiyon yahn Dendiohs che dendah ye iyehnse ne, a va yan ye che ndeva ye ihyan cava che cuahtenan ye nduco ye. <sup>4</sup> Cuaco chemin, te ama cuan nan Ndudo yahn ye ndirun yahn ro sabado tuhca:

Ro sabado ne, nducote a nihno ntiyon yahn Dendiohs che dendah ye iyehnse ne, chihnde tuhno ye.



<sup>5</sup> Namin t̄ama cuān n̄an Ndudo yahn ye ndirun tuhca:

Hua nda ro che ndevá ihyān sih, cuahtenan ye nducó.

<sup>6</sup> Nducote tihca ne, a ndero ndi che a va yān Dendiohs che ndeva ye t̄ama te o ihyān, cuahtenan ye nduco ye. Ihyān chahn che chihnevan ye ndudo ndah yahn Dendiohs menān ne, hua tuno ye n̄an ye yahn che chahcotahn ye. <sup>7</sup> Chemin che chihno ama ndeh nduyo ne, ndaconan yahve Dendiohs ihyān t̄ama yune. Yahn chemin ne, a dirún. Din ye che dirun David tuhca:

Mañ che cahnevan nchuhn ndudo yahn Dendiohs ne,

hua din cheche ne chedave yahn ne.

<sup>8</sup> Nān che ndeva Dendiohs ihyān, cuahtenan ye nduco vih ne, ndiyu yān n̄an che nda Josué nduco ihyān ndico chahn, te ndete che a min ne, ametah ndaconan rahn Dendiohs che ndeva ye ihyān. <sup>9</sup> Devano vo te comān va che ndeva Dendiohs ihyān yahn ye, <sup>10</sup> te ihyān che ndeva ye ne, cuahte tuhno ye nduhca che chihnde tuhno mañ ye ro che chihno ntiyon yahn ye che dendah ye iyehnse. <sup>11</sup> Chemin che nahn che din nun ino vo cava che ndeva Dendiohs uvo. Condi dama co ama o vo nduco ihyān ndico chahn che hua chitahno ye.

<sup>12</sup> Tihca, te Ndudo yahn Dendiohs ne, yudo vederihquentiyon yahn, redin che rendā ihyān n̄an ye. Tahque nun ca rendā chete chedave yahn ihyān che co ama espada che o can yahn, ne rihco ro vederendedecadino yahn ye. <sup>13</sup> A Dendiohs che techecade ye yahn ihyān. A ihyān min che dendah

ye nducuahn, ne metah nde ama nan dehtenduh  
che co conun ndeh nan ye. A nan ye va nducuahn.

*Dihvo vo Jesucristo ne, nda cuande ye ihyan yahn ye*

<sup>14</sup> A Dihvo vo Jesucristo Daya Dendiohs, che nda cuande ye uvo. Ihyan min ne, conahn ye vahchetero, rahn nan ye uvo nan Dendiohs. Chemin che nahn che quendi vo numa ino vo cotahno vo ihyan. <sup>15</sup> Dihvo vo Jesucristo ne, tumarande chundah ihyan nan nducuahn, ate hua quendihco ye nde ama nunde. Chemin che, nducote man ye chuhrihn ye ne, a devano ye nduhca che rechuhrihn vo, ne renan vahino ye uvo. <sup>16</sup> Man ne, nahn che dehve rahco vo, covah vo nan Dendiohs yuhn vo, ihyan min che yahino ye uvo, cava che numacuahn vedeyahino man, vedevahino man, conan ye uvo cuahn che yah rahno vo.

## 5

<sup>1</sup> Queri ama chidocuyan ndinan ne, retendahnun Dendiohs ihyan van ihyan iyehnse cava che cahma nan ye ihyan nan Dendiohs man, rihno ye ite che co te vedino cava nunde yahn ye man. <sup>2</sup> Chidocuyan chahn ne, nducote ihyan nunde ye nduhca ihyan chenahn ne, chemin che riquenda ye vedechahtino cava ihyan tundo man, ihyan che redinda ye man. <sup>3</sup> Va che cahno ye ite che co te vedino cava nunde yahn ihyan yan, ne nducote namin ihyan nunde ye ne, quenar cuma che cahno ye ite che co te vedino cava nunde yahn man ye.

<sup>4</sup> Nde ama ihyan ne, hua co tendahnun man ye vederihquentiyon min, conan cuma ye. Atenan man Dendiohs retendahnun ye ihyan che recah ye vederihquentiyon min nduhca che cah ye Aaron.

<sup>5</sup> Atihnoca Dihvo vo Jesucristo. Hua tendahnun man ye vederihquentiyon min, quenan cuma ye. Tahque ndah ne, a man Dendiohs tendahnun ye ihyan. Rahn ye ri ye ihyan:

Di che Dayá.

Man ro cuh chihco ró che Dayá di.

<sup>6</sup> Namin rahn ye ri ye ihyan nduhca che ndirunan Ndudo yahn ye tuhca:

A tendahnun di che co chidocuyan ndinan, cuhnde tah vederihquentiyon nduhca che quenan cuma Melquisedec,

ne hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yehn.

<sup>7</sup> Cuahn che quechica Dihvo vo Jesucristo muhn iyehnse ne, covah ye numa ino ye, nde chaco ye, ne Dendiohs, ihyan min che va vederihquentiyon yahn ye che ndedevahn ye ihyan tah vederih ne, chihcovan ye yahn che ndeva Dihvo vo yavenan ye. <sup>8</sup> Andahre Daya Dendiohs ihyan ne, ate chi nino ye dinahn ye van nducuahn che chuhrihn ye. <sup>9</sup> Cuahn che chenah dinahn ye nducuahn ne, chihco mendahn ye ihyan, chih ye cava che, nducoyaca ihyan che cotahno ye ihyan ne, ndevahn ye, ne cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro. <sup>10</sup> Tihca, te a tendahnun Dendiohs ihyan che co ye chidocuyan ndinan, cuhnde tah ye vederihquentiyon nduhca che quenah cuma Melquisedec.

*Cahnda che cahcoman vo che ritahno vo Dihvo vo Jesucristo*

<sup>11</sup> Ama va ca dehtenduh che nahn te cuandé nchuhn, ate ama vahche che din che conahn ne yahn che hua rihco ne che conahn ne. <sup>12-13</sup> Ametah ro che ritahno nchuhn Dihvo vo Jesucristo, ate ndotenan che man ne cacuahne ne, rendotenan ne che ndaconan cacuahne ihyan nchuhn dehtenduh che nde hua vahche nan vederihquentiyon yahn Dendiohs. Nduhca decuah yuno che hua ri che cheh dehtenduh, te deman leche rih ne, tihchan nchuhn. Hua renahn ne vederihquentiyon yahn Dendiohs, nde hua retumacadino ne taca che cuahtechica ne runecade. <sup>14</sup> Ihyan che ndah renahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs ne, a ihyan chahn che devano tendahnun ye dehtenduh. Riquendi ye cha che ndah, ne rihcoman ye cha che hua ndah.

## 6

<sup>1</sup> Nducote tihca ne, quendi vo cuahn ndah vo vederihquentiyon yahn Dendiohs cava che conahn ndah vo. Dehtenduh che chahn vo cuahn che cade chitahno vo Dihvo vo Jesucristo ne, ndiyu dechemin dechemin cuahn vo cuahn dama, te ama va ca vederihquentiyon yahn ye che nahn che cuahn vo. Hua deman yahn nduhca che rento ino ihyan nunde yahn ye che redin che rinda ye man, nduhca che ritahno ihyan Dendiohs man, <sup>2</sup> nduhca che redenune ihyan man, nduhca che renahn tah ye ihyan, revah ye cava ye man, nduhca che ntuche tenahn man, nduhca che techecade Dendiohs yahn ihyan nunde, din ye castigo ihyan

cuahn dāma mān. Hua demān dehtenduh chemin chan che va che cuahn vo, <sup>3</sup> te āma va ca vederihquentiyon yahn Dendiohs che cacuáhn nchuhn ndete che cuahnecun ye.

<sup>4-6</sup> Ihyan che a chenahn ye vederihquentiyon yahn Dendiohs mān, ndudo ndah yahn ye mān ne, tumacadino ye vedeyahino yahn ye mān, vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn ye mān, vederihquentiyon che cuahtenan ihyan vahchetero mān. Ndete che cuacondāh vedāme ye Dendiohs ne, āma yune denda ye, te anduhnecā che ndacōnan nahn yāh ye Dihvo vo Jesucristo, din duche yahn ye ihyan nān nducoyāca ihyan. <sup>7</sup> Nduhcā āma yāhn nān che ndāhcā ran cō ne, ndete che ndah rī chendata yahn ihyan ne, nedin yahn Dendiohs yāhn min. <sup>8</sup> Ate ndete che demān chano yān rī ne, din dine ye, nde cāhco vih ye cāva che cuco.

### *Richahtino vo Dihvo vo Jesucristo cuahn dāma*

<sup>9</sup> Dihnó che yahinó nchuhn, a dirún yahn ne nduhcā che rahno ihyan che racondāh vedāme ye Dendiohs, ate a devano cuacó che a ndedevahn ye nchuhn, redin ye che runecāde vatechica ne. <sup>10</sup> Dendiohs ne, ndah ye, ne ra cuande ye nduhcā che din yahino ne ihyan yahn ye, chinan ne ihyan, nde rinan ca ne ihyan. <sup>11</sup> Nahn che quendi nchuhn numa ino ne nduhcā che a cochi ne, nde ndā ro che chenān ino vo cuahn che ndeva Dendiohs nchuhn. <sup>12</sup> Hua nahn che din dāhnde nchuhn. Tahque ndah ne ne, cuiquendi ne yune yahn ihyan che chitahno ye Dendiohs, ndichahtino ye che ndedevahn ye ihyan nduhcā che a necāh ye ndudo yahn ye.

<sup>13</sup> Cuahn che cāh Dendiohs ndudo yahn ye Abraham ne, cāh ye numacuahn vederihquentiyon yahn mān ye, te ametah tāmā ca ihyan che tahque yudo vederihquentiyon yahn ye che co mān ye. <sup>14</sup> Rāhn ye ri ye Abraham: “Cuāco ráhn rí di che āma dín che ndah ndoque, āma dín che co yāhn ndāta yehn.” <sup>15</sup> Abraham ne, quenān rino ye numacuahn vedechahtino nde chināhn ndudo che cāh Dendiohs ihyan. <sup>16</sup> Ihyan iyehnse ne, cuahn che cāh ye ndudo yahn ye ne, rendāhconun yān ye Dendiohs, te ihyan min che tahque yudo vederihquentiyon yahn ye. Cuahn che tihcā cāh ye ndudo yahn ye ne, nde nān che cāhma ye, metah. <sup>17</sup> Namin Dendiohs, cuahn che cāh ye ndudo yahn ye Abraham ne, cāh ye numacuahn vederihquentiyon yahn mān ye, chihco ro ye cāva ihyan yahn ye che dināhn ye. <sup>18</sup> Tihcā cāh Dendiohs ndudo yahn ye numacuahn vedeyudo, ne co cochahtino vo ihyan, te redināhn ye ndudo yahn ye. Nducoyāco vo che a ndāhco vo chedave yuhn vo tāh ye che ndedevahn ye uvo ne, hua dehve rāhco vo, te ndedevahn ye uvo nduhcā che a necāh ye ndudo yahn ye. <sup>19-20</sup> Quenān cuma che ndevahn chedave yuhn vo, ametah che ndedecadino vo. A chitahno vo Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che va ye vahchetero, rāhn nan ye uvo nān Dendiohs cāva che co condā vo min. Ihyan min ne, anduhnecā āma chidocuyān ndinān che va tāh ye vederihquentiyon nduhcā che quenān cuma Melquisedec che hua ndā ro che cuihno.

*Va tah Dihvo vo Jesucristo vederihquentiyan nduhcā che quenān cuma Melquisedec*

<sup>1</sup> Melquisedec ne, rey yahn yān Salem, namin chi ye āma chidocuyān ndinān yahn Dendiohs, ihyān min che āma yudo vederihquentiyan yahn ye. Cuahn che ndaconan Abraham che chahn ye, cuhn ye nduco ino cun rey chahn, decuihno ye ihyān ne, chahn Melquisedec, chendi yune ye ihyān, ne chica ye che conan Dendiohs ihyān.

<sup>2</sup> Me Abraham ne, ndāhco ye neve dehtenduh che ndaca ye vān cānda me tah ihyān min. Nān che ndiche dehtenduh ne, cāh ye āma ihyān. Che duche rey min, Melquisedec ne, tuhcā conahn: “Rey ndah.” Namin dihn va nān che chihquentiyan ye, te yān yahn ye, Salem ne, tuhcā conahn: “Yān nān che dihn va.” <sup>3</sup> Ihyān min ne, anduhnecā ndete che co mān ye, te hua duh devano duh che chaco ye mān, duh che chida ye mān, nde hua duh devano ti chica ndāta yahn ye. Hua duh devano ticuahn chihndeyān ye mān, ticuahn chih ye mān, ndete che chihno vederihquentiyan yahn ye mān. Atihnocā Dihvo vo Jesucristo, Daya Dendiohs, te ndi ye anduhnecā chidocuyān ndinān, ne hua cuihno vederihquentiyan yahn ye.

<sup>4</sup> A ndero ndi te āma yudo vederihquentiyan quenān cuma Melquisedec, te nde ihyān ndico yuhn vo Abraham nevahnecun ye ihyān, ne ndeh nān dehtenduh che chihnevi ye yahn rey chahn, ndāhco ye tah ye. <sup>5</sup> Nduhcā che rihquentiyan ley che dirun Moisés ne, va che cāh ihyān naciōn yahn Israel āma dehtenduh nān che ndiche queri āma nān dehtenduh yahn ye che va, ndondā tah chidocuyān che ndāta yahn Leví. Tihcā va che dīn

ye, te ndata yahn Abraham ihyan nduco vih. <sup>6</sup> Ate Melquisedec ne, andahre hua ndata yahn Leví ihyan ne, ndonda tah ye dehtenduh che cah Abraham, ihyan min che cah Dendiohs ndudo yahn ye ihyan. A Melquisedec che chica ye che conan Dendiohs Abraham, <sup>7</sup> ne a devano vo te ihyan che rica ye Dendiohs cava ihyan chenahn ne, tahque yudo vederihquentiyon quenán cuma ye. <sup>8</sup> A ndero ndi che tahque yudo vederihquentiyon che quenán cuma Melquisedec che co vederihquentiyon che chahtenan cuma chidocuyan che ndata yahn Leví. Ihyan chahn ne, chihno chih ye, ate Melquisedec ne, a ndirun yahn ye nan Ndudo yahn Dendiohs anduhneca ndete che va ca ye. <sup>9-10</sup> Leví nduco nducoyaca chidocuyan che ndata yahn ye ne, anduhneca ndete che nduco ye Abraham, ndeva ye yavenan Melquisedec, te andahre ametah ye ro min, ate Abraham che chihco ndata ye ihyan.

<sup>11</sup> Chidocuyan che ndata yahn Leví, che namin ndata yahn Aarón ne, ihyan chahn che chihnde tah ye ley che dirun Moisés, chicuahn ye ihyan nación yahn Israel. Ate nducote hua ndevahn ihyan nduco vederihquentiyon che chahtenan cuma chidocuyan che ndata yahn Leví ne, quenán cuma che dechuh Dendiohs Dihvo vo Jesucristo, nuhnde tah ye vederihquentiyon nduhca che quenán cuma Melquisedec. <sup>12</sup> Che ndacorun Dendiohs vederihquentiyon yahn chidocuyan ne, nde ley yahn ye va che ndahco cade ye. <sup>13</sup> Tihca, te Dihvo vo Jesucristo ne, ndiyu ndata yahn chidocuyan ihyan. <sup>14</sup> A devano cuaco vo te nan ndata yahn Judá cochi ndata yahn ye. Namin a devano vo nduhca che chihquentiyon Moisés che atenan



nañ ndata yahn Levi quendañ chidocuyan.

<sup>15</sup> Nducote nuhnde tañ Dihvo vo Jesucristo vederihquentiyon nduhca che quenán cuma Melquisedec ne, a ndero ndi che a ndahco cade Dendiohs ley che dirun Moisés, <sup>16</sup> te nuhnde tañ ye vederihquentiyon min, ndiyu yahn che ndata yahn chidocuyan ihyán, ate yahn che quenán cuma ye vederihquentiyon che hua nda ro che cuihno. <sup>17</sup> Tihca, te a yahn ihyán min che ndirun nañ Ndudo yahn Dendiohs tuhca:

A tendahnún di che co chidocuyan ndinan, cuhnde tañ vederihquentiyon nduhca che quenán cuma Melquisedec,

ne hua nda ro che cuihno vederihquentiyon yehn.

<sup>18</sup> Nduco tihca, ndahco cade Dendiohs ley che dirun Moisés, te hua cochihve <sup>19</sup> cava che ndedevahn ihyán. Menun ley min ne, nda Dihvo vo Jesucristo che tahque ndah vederihquentiyon yahn ye. Ihyán min cochahtino vo ihyán cava che tuno vo nañ Dendiohs.

<sup>20</sup> Avane ne, cuahn che dechuh Dendiohs Dihvo vo Jesucristo ne, numacuahn vedeyudo cah ye ndudo yahn ye che co ye nduhca chidocuyan ndinan. <sup>21</sup> Yahn chidocuyan chenañ chahn ne, hua tihca cah ye ndudo yahn ye. Cuahn che ndahco ye vederihquentiyon min tañ Dihvo vo ne, cah ye ndudo yahn ye che ndirun tuhca:

Dihvo vo Dendiohs ne, numacuahn vedeyudo cah ye ndudo yahn ye, ne va che conahn.

Rahn ye ri ye Daya ye: “A tendahnún di che co chidocuyan ndinan, cuhnde tañ vederihquentiyon nduhca che quenán cuma Melquisedec,

ne hua nda ro che cuihno vederihquentiyan yehn.”

<sup>22</sup> Nducote a Dihvo vo Jesucristo che nuhnde tah ye vederihquentiyan min ne, conahn ndudo che chihco cade Dendiohs cava vo. Ndudo min ne, tahque ndah che co ley che chihnde a rahn me.

<sup>23</sup> Chidocuyan chahn ne, yahn ye chahtenan ye nan ntiyan, te nducote ihyan iyehnse ye ne, ca rih ye ca rendacorun ye. <sup>24</sup> Ate Dihvo vo Jesucristo ne, cuhnde tah ye vederihquentiyan min cuahn dama, te hua nda ro che coh ye. <sup>25</sup> Chemin che ihyan che tuno ye nan Dendiohs cava ye ne, ndedevahn ye ihyan, ne ametah conda ye, te va ye cuahn dama, rahn nan ye ihyan nan Dendiohs.

<sup>26</sup> Ama chidocuyan nduhca ihyan min che rendotenan vo. Ihyan min ne, ndah ye, ne metah nde ama nunde yahn ye. Hua dama ri ye nduco ihyan nunde. Ndeva Dendiohs yavenan ye, ndeva ye ihyan vahchetero. <sup>27</sup> Chidocuyan ndinan chenahn chahn ne, rendotenan ye che cahno ye ite cuahn dama, co te vedino cava nunde yahn man ye man, nunde yahn ihyan man. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, chihco mendahn ye ihyan, chih ye, ne nduco chemin ama yune no nedihve ye nunde yahn ihyan iyehnse. <sup>28</sup> Chidocuyan ndinan chenahn chahn che chihnde tah ye ley che dirun Moisés ne, ihyan nunde ye. Ate cuahn che ndahco cade Dendiohs ley min ne, numacuahn vedeyudo ndahco ye vederihquentiyan tah Daya ye, ihyan min che hua nda ro che condihco ye nunde.

*Nuhnde tah Dihvo vo Jesucristo vederihquentiyon ra che ndahco cade Dendiohs*

<sup>1</sup> Dihvo vo Jesucristo ne, ndi ye nduhca ama chidocuyan che tahque ndinan, rahn nan ye uvo, va ye vahchetero lado tah cuaco Dendiohs. Ndudo cuh che tahque menan vihca van nducuahn che a dirun nan caca cuh. <sup>2</sup> Chidocuyan che tahque ndinan che chahte ye iyehnse ne, chahtenun ye chete yaco che dendah ihyan. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, va ye vahchetero. Min ne, ndiyu ihyan iyehnse dendah ye. <sup>3</sup> Chidocuyan chahn ne, chenan cuma ye ntiyon che rihco ye ndeh nan vedino nan ta. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, chihco mendahn ye ihyan, chi ye vedino cavo vo. <sup>4</sup> Ndete che muhn iyehnse quenah Dihvo vo ne, nde hua conan ye nan ntiyon che redin chidocuyan che rihco ye vedino nan ta nduhca che rihquentiyon ley che dirun Moisés, te a ihyan chahn che nda cuande yahn ye ntiyon min. <sup>5</sup> Ihyan chahn ne, redin ye ntiyon chete yaco che ndedendah ihyan menun vahchetero nan che va Dendiohs. Devano vo che menun, te cuahn che canan Moisés dendah ye yaco me ne, rahn Dendiohs, ri ye ihyan: “Cuihque cudado, ne cuendendah nducuahn nduhca che nahme di tingüete me.” <sup>6</sup> Chidocuyan chahn ne, muhn iyehnse cuh che va ntiyon yahn ye. Ate Dihvo vo Jesucristo che ndi ye anduhneca chidocuyan che rahn nan ye uvo nan Dendiohs ne, tahque chahte vederihquentiyon yahn ye che co vederihquentiyon yahn ihyan chahn, te tahque ndah vederihquentiyon che ndahco cade Dendiohs che co vederihquentiyon ndico me man, tahque ndah ndudo che te ye uvo che co ndudo

che cãh ye ihyan ndico yuhn vo m̃an.

<sup>7</sup> Vederihquentiyon ndico me ne, hua quendãh ndah, ne chemin che ndaconan ndãhco cãde ye.

<sup>8</sup> Nducote ndihchero Dihvo vo Dendiohs che hua redinahn ihyan vederihquentiyon ndico me ne, rãhn ye:

Caviyãn deman ne, ndãhco cãdé ndudo yãhn nduco ihyan nación yahn Israel m̃an, ihyan nación yahn Judá m̃an.

<sup>9</sup> Ndãhco cãdé ndudo che cãh ihyan ndico yahn ye cuahn che chinãn ihyan, ndetendãh ihyan nación yahn Egipto.

Ihyan chahn ne, hua dinahn ye vederihquentiyon che cãh ihyan, ne chemin che chacondãh vedamé ihyan.

<sup>10</sup> Ndã ro yahn ne, ndãhco cãdé ndudo yãhn nduco ihyan nación yahn Israel.

Dín che conahn ye vederihquentiyon yãhn, ne hua conãn ye.

Tuhme nedin yãhn ihyan, ne ndeva ye yavenãn.

<sup>11</sup> Ndã ro min ne, hua rendotenan che cacuahn vih ye vãn dihno ye m̃an, vãn combiero yahn ye m̃an, cãva che tumacadino ye vederihquentiyon yãhn,

te tumacadino nducoyãca ihyan, nde ihyan ndico m̃an, nde checãhya m̃an.

<sup>12</sup> Nchahcó yahn ye, ne ametah ndaconan conun inó nunde yahn ye.

<sup>13</sup> Nducote rãhn Dendiohs che a ndãhco cãde ye vederihquentiyon yahn ye ne, a devano vo che a chuh ro yahn vederihquentiyon ndico me, a chihcomãn ye.

## 9

<sup>1</sup> Ihyan ndico yuhn vo ne, chihnde tah ye ved-erihquentiyon ndico nan che ndihco cade Dendiohs nduhca che quenān cuma che ndeva ihyan yavenān ye. Namin chihnde tah ye ama yaco che dendah ye. <sup>2</sup> Nan derenda chete yaco me ne, duche Nan Ta Yudo. Min va candelero man, mesa nan che retave pan che ri vedino man. <sup>3</sup> Mendahn chete yaco ne, quendihco ama tino chahte numa chahno. Cuahn candevah vedame tino me ne, duche Nan Ta Che Tahque Yudo. <sup>4</sup> Min va ama nan ta diyahnguan nan che riche cuhn. Namin va ama yave che ndacotuma diyahnguan. Chete ne, chenun tu rahno nan che ndirun vederihquentiyon yahn Dendiohs man, quenun ama jarro che ndinda nduco diyahnguan nan che chenun pan che duche manā man. Namin quenun nducodi che neve, che quenān cuma Aarōn. <sup>5</sup> Menān yave me ne, a min che nan ta nan che rihnde vedino cava nunde yahn ihyan. Min vatendi o āngel che ndindah ye, ne chendah reche ye. Ama quendihco yudo min, te min riya Dendiohs. Conahn nan vo muhn che rente vo yahn nan ta me. <sup>6</sup> Tihca va yan nducuahn chete yaco me, ne chidocuyan chahn ne, renda ye cuahn dama nan ta nan derenda me, redinahn ye ntiyon che chenān cuma ye. <sup>7</sup> Ate Nan Ta che Tahque Yudo me ne, atenān chidocuyan che tahque ndinān me renda ye ama yune no che ama nduyo. Queri ama yune che conda ye ne, va che quenda ye yun yahn ite cava che co vedino yahn nunde yahn man ye man, nunde yahn nducoyaca ihyan man. <sup>8</sup> Nduco chemin ne, rete Vaco Ndah yahn Dendiohs, recadino vo te

numanahn che va ca vederihquentiyon ndico me ne, nduhcā che quendihco tino mendahn chete yāco, ne hua co condā adecoduhno ihyan Nān Ta Che Tahque Yudo me ne, tihcā hua co tuno ihyan vahchetero. <sup>9</sup> Yahn tino che quendihco chete yāco ne, a ndero ndi che rihco vih ihyan nān Dendiohs ro min cuahn che va ca vederihquentiyon ndico me. Nde āma nān dehtenduh vedino che recah ihyan Dendiohs ro min ne, hua co din che cuahteman ino ye. <sup>10</sup> Vederihquentiyon min ne, chihnde cava che co devano ihyan dehtenduh che co cheh ye mān, cuh ye mān, taça che nāno ye tãh ye mān, dehtenduh yahn ye man, ne chengu nde dechuh Dendiohs Dihvo vo Jesucristo, ndahco cāde ye. <sup>11</sup> Cuahn che ndā Dihvo vo ne, ndi ye nduhcā āma chidocuyan che tahque ndinan, nda ye vederihquentiyon ra che tahque ndah. Chihno min ne, conahn ye vahchetero. Chidocuyan che tahque ndinan chahn che chihnde tãh ye vederihquentiyon ndico me ne, din ye ntiyon chete yāco che ihyan dendah ye. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, vahchetero va Ye. <sup>12</sup> Chidocuyan che tahque ndinan chahn ne, nduyo nduyo rendotenan ye yun yahn chivato mān, itenine cahya mān, cava che co vedino yahn nunde yahn ihyan. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, chihco mendahn ye ihyan, ne nduco yun yahn mān ye nedihve ye nunde yuhn vo. Ama yune no ndedevahn ye uvo, conahn ye vahchetero nān Dendiohs. <sup>13</sup> Nān vederihquentiyon ndico me ne, richihve yun yahn chivato mān, itenine mān iya yahn itenine che ndihquiyahn ye ite mān, cava che co vedino, ne cuhndeman ino ihyan che cahnda yahn ye che condā ye chete yāco.

<sup>14</sup> Ate nde tahque richihve yun yahn Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che metah nde ama nunde yahn ye. Ihyan min ne, numacuahn vederihquentiyon yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, chihco mendahn ye ihyan, chih ye cava che ndaco vo vederenchahco yahn nunde yuhn vo, ndevahn vo. Man ne, hua dehve rahco vo, redinahn vo vederihquentiyon yahn Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero.

<sup>15</sup> Nducote chih Dihvo vo Jesucristo, chera yun yahn ye ne, va tah ye vederihquentiyon ra, rahn nan ye uvo nan Dendiohs. Chemin che ihyan che a tendahnun Dendiohs ne, cuahtenan ye vahchetero numacuahn ro nduhca che cah Dendiohs ndudo yahn ye. Nducote chih Dihvo vo ne, ndedevahn ye uvo, te cava ihyan min nchahco Dendiohs nunde yuhn vo che hua dinahn vo vederihquentiyon yahn ye che chihnde ro menan. <sup>16</sup> Testamento che rihco ihyan ne, ndete che nuhnde cuaco che a chih ye ne, conahn. <sup>17</sup> Ate ndete che va ca ye ne, hua co conahn. <sup>18</sup> Vederihquentiyon che rihco cade Dendiohs ne, va che cora yun cava che conahn. <sup>19</sup> Chemin che cuahn che chihno cahn-dudo Moisés vederihquentiyon che cah Dendiohs ihyan, chihnevan nducoyaca ihyan yan ne, chetah ye ama tihve yudo yahn itecuche che necah cuah nduco ama ticua yata che duche hisopo, ne decahnnda ye nduco yun yahn itenine cahya man, yun yahn chivato man, che ndihchetahn nduco nune. Tuhme cahnan ye yun me nan libro che ndirun vederihquentiyon min man, chinun ye van nducoyaca ihyan man, <sup>20</sup> ne rahn ye: “Nduco

yun cuh, conahn vederihquentiyon yahn Dendiohs che te ye uvo.” <sup>21</sup> Namin cahnan ye yun me chete yaco man, nan dehtenduh che va min man. <sup>22</sup> Nan vederihquentiyon yahn Dendiohs che dirun Moisés ne, a nahn nducuahn dehtenduh va che co vihco nduco yun yahn ite. Namin va che coh ite, cora yun yahn te cava che nchahco Dendiohs nunde yahn ihyan.

*Chih Dihvo vo Jesucristo cava nunde yuhn vo*

<sup>23</sup> Yaco nan che chihnde vederihquentiyon ndico min ne, chihnde menun vahchetero. Ndeucuahn dehtenduh che va chete yaco min ne, rendotenan yun yahn ite cava che co vihco. Ate cava che tuno vo vahchetero nan va Dendiohs ne, hua cochihve yun yahn ite. <sup>24</sup> Chidocuyan ndinan chahn ne, atenan chete yaco min chihnde vederihquentiyon yahn ye. Ate tahque yudo vederihquentiyon yahn Dihvo vo Jesucristo, te vahchetero va ye, rahn van ye uvo nan Dendiohs. <sup>25</sup> Chidocuyan chahn ne, nduyo nduyo renda ye Nan Ta Che Tahque Yudo, ne rendotenan ye yun yahn ite cava che co vedino. Ate Dihvo vo Jesucristo ne, ama yune no chih ye, chera yun yahn ye cava nunde yuhn vo. <sup>26</sup> Nde nan canan iyehanse ne, ama yahn ite quenana cuma che chihno ihyan ndico yuhn vo, chi te vedino. Ate nda ro che ndahco cade Dendiohs vederihquentiyon yahn ye ne, nda Dihvo vo Jesucristo, chihco mendaahn ye ihyan, chih ye ama yune no, cava che nchahco Dendiohs nunde yuhn vo. <sup>27</sup> Nducoyaca ihyan iyehanse ne, a nihnde cade che va che coh ye. Adivene, va che techecade Dendiohs yahn ye. <sup>28</sup> Dihvo



vo Jesucristo ne, chih ye ama yune no, nedihve ye nunde yahn ama yahn ihyan. Nda ro yahn ne, ndaconan chi tun ye, ndiyu cava che coh ye tama yune cava nunde, ate cava che ndeva ye ihyan che numa ino ye chen an rino ye ihyan.

## 10

<sup>1</sup> Vederihquentiyon che ndahco cade Dendiohs ne, tahque ndah che co vederihquentiyon che chihnde tah Moisés. Nan vederihquentiyon ndico me ne, hua tuno ihyan nan Dendiohs, andahre nduyo nduyo recah ye vedino cava nunde yahn ye. <sup>2</sup> Ndete che ndaca ihyan chahn vederenchahco cava nunde yahn ye ama yune no ne, ametah rendotenan che ndaconan cah ye vedino. Ate hua nchahco Dendiohs nunde yahn ye ama yune no, ne chemin che hua rihndeman ino ye, redin nunde yahn ye. <sup>3</sup> Nduyo nduyo che recah ye vedino ne, renecahco ye che chendihco ye nunde, <sup>4</sup> te yun yahn itenine man, yun yahn chivato man ne, hua co din che ama yune no ndaca ihyan vederenchahco cava nunde yahn ye.

<sup>5</sup> Chemin che cuahn che nda Dihvo vo Jesucristo iyehense ne, rahn ye ri ye Dendiohs:  
Hua renan ino ne che rihno ihyan ite, ri te vedino nan ne.

Tahque ndah ne ne, din ne che ndó nduhca ama ihyan iyehense, cahco mendahn u coh, nedihvé nunde yahn ihyan.

<sup>6</sup> Hua renan ino ne che rihno ye ite, rihquiyahn ye ite, ri te vedino cava che nchahco ne nunde yahn ye.

<sup>7</sup> Dendiohs yáhn, nducote hua renan ino ne dehtenduh vedino chemin chan ne, a ndá muhn iyehñse cava che dináhn che rihquentiyon ne nduhcá che a ndirun yáhn nān Ndudo yahn ne.

<sup>8</sup> Dinoca ráhn Dihvo vo Jesucristo che hua renan ino Dendiohs dehtenduh vedino che recáh ihyan cava nunde yahn ye andahre nān vederihquentiyon ndico a nihnde cāde che va che cāh ye.

<sup>9</sup> Tuhme ráhn ye: “A ndá muhn iyehñse cava che dináhn che rihquentiyon ne.” Nduco che tihcá ráhn ye ne, chihco ro ye che a nuhnde cāde vederihquentiyon ndico me, te chihco mendáhn ye ihyan menun vedino che recáh ihyan ro menān.

<sup>10</sup> Nān vederihquentiyon che ndáhco cāde Dendiohs ne, nchahco ye nunde yuhn vo yahn che chihco mendáhn Dihvo vo Jesucristo ihyan, chih ye āma yune no, ndedevahn ye uvo.

<sup>11</sup> Nān vederihquentiyon ndico me ne, va che cāhco chidocuyan chahn vedino ro ro, ate vedino chemin chan ne, hua redin che ndāca ihyan vederenchahco cava nunde yahn ye āma yune no.

<sup>12</sup> Ate Dihvo vo Jesucristo ne, chih ye, nedihve ye nunde yuhn vo āma yune no. Chihno min ne, conáhn ye vahchetero, chihnde ye lado táh cuāco Dendiohs. <sup>13</sup> Min quenan rino ye nde ndā ro che ndáhco ndiya Dendiohs ihyan che hua ri rendihche ye ihyan, nevahnecun ye ihyan. <sup>14</sup> Ihyan min ne, āma yune no ndedevahn ye ihyan yahn ye, chihco mendáhn ye ihyan, chih ye cava ye.

<sup>15</sup> Cuāco chemin, te namin din Vaco Ndah yahn Dendiohs che dirun ihyan profeta tuhca:

<sup>16</sup> Ráhn Dihvo vo Dendiohs: “Ndā ro yahn ne,

ndaḥco caḁé ndudo yáhn nduco ihyan yáhn.  
Dín che conahn ye vederihquentiyon yáhn, ne hua  
conān ye.”

<sup>17</sup> Namin rāhn ye:

Nchahcó yahn ye, ne ametah ndaconan conun inó  
nunde yahn ye.

<sup>18</sup> Cuahn che a nchahco Dendiohs nunde yahn  
ihyan ne, ametah rendotenan che caḥ ca ye  
vedino.

*Nahn che cochahtino vo Dendiohs*

<sup>19</sup> Dihno, nan vederihquentiyon ndico me ne,  
nde āma ihyan yaḥ hua co ndā ye Nan Ta Che  
Tahque Yudo. Ate nan vederihquentiyon ra ne,  
nducote a chih Dihvo vo Jesucristo, chera yun  
yahn ye, nedihve ye nunde yuhn vo ne, hua dehve  
rahco vo, co tuno vo vahchetero nan Dendiohs.

<sup>20</sup> Nan vederihquentiyon ndico me ne, quendihco  
tino me chete yaḁo caḁa che hua chuh ihyan, ndā  
ye Nan Ta Che Tahque Yudo me. Ate nan vederi-  
hquenitoyon ra che va taḥ Dihvo vo Jesucristo ne,  
co tuno vo vahchetero nan Dendiohs, te chihco  
mendahn ye ihyan, chih ye caḁo vo. <sup>21</sup> Nducote  
ndi Dihvo vo Jesucristo nduhcā āma chidocuyan  
che tahque ndinan, rāhn nan ye uvo ihyan yahn  
Dendiohs ne, <sup>22</sup> chemin che ndahco vo chedave  
yuhn vo taḥ Dendiohs. Hua dehve rahco vo, te  
ritahno vo Dihvo vo Jesucristo numa ino vo. A  
ndaḁo vo vederenchahco caḁa nunde yuhn vo. A  
chedenune vo, ne mān ne, anduhneca ndete che  
a ndo dave vo nduco nune dave. <sup>23</sup> Quendi vo  
numa ino vo cochahtino vo che ndeva Dendiohs  
uvo, te dinahn ye ndudo yahn ye che te ye uvo.

<sup>24</sup> Nahn che necaḥ yaḥ āma tāmo vo chedave yahn

vih cava che quendi vo din yahino vih vo man, din vo che ndah man. <sup>25</sup> Hua cahcoman vo che rendo damo vo nduco vih nduhca che redin nahn dihno vo che rihcoman ye. Tahque ndah ne, quendi vo nde tahque numa ino vo necah yan ama tamo vo chedave yahn vih, te a cochi nino ro che ndaconan chi Dihvo vo Jesucristo.

<sup>26</sup> Ndete che a chenahn vo ndudo ndah yahn Dendiohs, ne cuahcotahn vo ne, tuhme ametah nchahco ye yuhn vo. Ndete che cuahcotahn vo ne, metah nguahco yuhn vo che chih Dihvo vo Jesucristo. <sup>27</sup> Hua co cuahteman ino vo, te va che cuhnde cade yuhn vo, co vo castigo yah van ruchiyahn dama nduco ihyan che hua ri rendihche ye Dendiohs. <sup>28</sup> Nducoyaca ihyan che rahcotahn ye yahn vederihquentiyon che dirun Moisés ne, ndete che ndahco cuaco o ino ihyan nunde yahn ye ne, va che cahno ihyan yan ihyan, ametah vederenchahco cava ye. <sup>29</sup> Ihyan che a chenahn ye Ndudo yahn Dendiohs ne, ndete che cuacondah vedame ye Daya Dendiohs man, ndete che duche rino ye vederihquentiyon yahn Dendiohs che chih Daya ye, chera yun yahn ye cava che ndedevahn ye ihyan iyehne man, ndete che cuahcotahn ye yahn Vaco Ndah yahn Dendiohs, ihyan min che yahino ye ihyan man ne, tuhme tahque chahte castigo va che co ye che co ihyan chahn. <sup>30</sup> Ihyan che tihca redin ye ne, hua co ndevahn ye, te rahn Dendiohs: “U din castigo ihyan nunde, ndahco menun yahn ye.” Namin rahn ye: “Ihyan yahn ne, u che Dihve ye. U techecade yahn ye.” <sup>31</sup> Ama cahnda yuhn vo che cuahtendihco vo nunde nan Dendiohs, ihyan min

che va ye vahchetero!

<sup>32</sup> Cuenecaḥco nchuhn cuahn che cade chihnevan ne ndudo ndah yahn Dihvo vo Jesucristo, chitahno ne ihyan. Ama quendaḥ ne vedechahtino che ama din taṇ ihyan nduco ne.

<sup>33</sup> Nahn cuān ne, din duche yahn ye nchuhn, chahn ye nchuhn naṇ nducoyāca ihyan. Nahn cuān ne, ama chi raṇ ne che chahn ihyan combiero yahn ne che nduco ne maṇ, <sup>34</sup> din ne vedevaḥino nduco combiero yahn ne che chahtenun ye vaḥoyahn maṇ. Din chahtino ne, nde hua chi raṇ ne yahn che chehnevinan ihyan dehtenduh yahn ne, te a devano ne che nuhnde menun yahn ne vahchetero dehtenduh che nde tahque ndah, che ngu cuahn dama. <sup>35</sup> Chemin che nahn che quendi ne cochahtino ne. A devano ne che ndaḥco menun ndahva Dendiohs yahn ne. <sup>36</sup> Nahn che cuahtenan cuma ne vedechahtino caḥa che dinaḥn ne vederihquentiyon yahn ye, ne ndeva ye nchuhn nduhca che te ye ndudo yahn ye. <sup>37</sup> Naṇ Ndudo yahn ye ne, a ndirun tuhca:

A nun cuahn nda ihyan min che a va cade che chi ye. Ametaḥ condah ye.

<sup>38</sup> Ihyan che ritahno ye u ne, nedin yaḥn ihyan.

Va che quendi ye cochahtino ye u, te ndete che caḥcomān ye u ne, cuacondaḥ vedame ihyan.

<sup>39</sup> Uvo ne, ritahno vo Dendiohs, ne chemin che ndichahtino vo che ndeva ye uvo. Hua dama co vo nduco ihyan che racondaḥ vedame ye Dendiohs, ne rinda ye.

# 11

## *Nduhca che ritahno ihyan Dendiohs*

<sup>1</sup> Che ritahno vo che ndeva Dendiohs uvo ne, chenan ino vo che va che conahn. Andahre condah conahn, ate nducote ritahno vo ihyan ne, a devano vo te va che conahn. <sup>2</sup> Tihca, te ihyan ndico yuhn vo ne, nedin yahn Dendiohs ihyan yahn che chitahno ye ihyan.

<sup>3</sup> Nducote ritahno vo Dendiohs ne, a devano vo te man ye dendah ye iyehnse. Andahre metah dehva ro menan, ate chihquentiyon no ye, ne chihnde ro.

<sup>4</sup> Abel ne, chitahno se Dendiohs, ne chemin che cah se ihyan ama vedino che tahque ndah che co che cah Cain. Nducote chitahno se ihyan ne, nedin yahn ye sahn, nevahnecun ye vedino yahn se. Sahn min ne, a ndih se, ate nducote chitahno se Dendiohs ne, nde meniyon retihyon yune se uvo che cotahno vo Dendiohs nduhca che chitahno se.

<sup>5</sup> Enoc ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che ndeva ye ihyan vahchetero dequenduche ye. Ametah ndaca ndihchero ihyan iyehnse ihyan. Nan Ndudo yahn Dendiohs ne, a ndirun yahn Enoc, che cuahn che quenan ye iyehnse ne, ndahca quenan ye nan Dendiohs, ne nedin yahn Dendiohs ihyan. <sup>6</sup> Cava che tuno vo nan Dendiohs ne, va che cotahno vo ihyan, te ihyan che ritahno ye che va ye man, che rah ye ihyan man ne, atenan ihyan chahn che rendeva ye ihyan.

<sup>7</sup> Noe ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che dinahn ye, dendah ye arca me cuahn che cahn Dendiohs chi ye ihyan che va che ndedetoh ye iyehnse. Chete arca me quenun ye nduco ihyan

yahn ye, ndevahn ye. Nducote chitahno ye ndudo min yahn dehtenduh che comān cochi che co ne, chihco ro ye che ihyan nunde ne, a ndinda ye yahn che hua chitahno ye. Namin nducote chitahno ye ne, nedin yahn Dendiohs ihyan.

<sup>8</sup> Abraham ne, nducote chitahno ye Dendiohs ne, dinahn ye cuahn che yahve ye ihyan che cah̄n ye yah̄n yahn nan̄ che cah̄ ye ihyan. Andahre nde hua devano ye ti quenda Dendiohs ihyan, ate chihcomān ye yan̄ vaco ye, cuahn ye. <sup>9</sup> Nducote chitahno ye Dendiohs ne, quenān ye yah̄n min, andahre tama naciōn. Quenun ye vah̄ tino nduhcā ihyan chenun ye yune. Tihcā quendi Isaac mān, Jacobo mān, che namin nduco ye cah̄ Dendiohs ndudo yahn ye ihyan. <sup>10</sup> Tihcā din Abraham, te quenān rino ye che ndeva Dendiohs ihyan vahchetero, nan̄ che amā ndahcā, nan̄ che mān Dendiohs dendah̄ ye.

<sup>11</sup> Namin ihyan ndahta yahn ye Sara ne, chitahno ye Dendiohs, ne andahre indih̄te cuahn ye, ate chichahtino ye che conahn ndudo yahn Dendiohs, ne chemin che ndacā amā daya ye nduhcā che cah̄ Dendiohs ndudo yahn ye ihyan. <sup>12</sup> Min quendinan che amā chi yah̄n ndatā yahn Abraham, andahre a indih̄te cuahn ye ro min. Nduhcā che ndeh̄ iyon che chenān nan̄ ro mān, nduhcā che ndeh̄ yah̄ndute che chetavē chihto nuniyahn mān, che nde hua cocha vō dīn ducho vō ne, tihcā amā chi yah̄n ndatā yahn ye.

<sup>13</sup> Nducoyacā ihyan ndico chahn ne, chih ye. Numanahn che chahtenan ca ye iyehnse ne, hua chenān chinahn nduco ye nducuahn dehtenduh che cah̄ Dendiohs ndudo yahn ye ihyan. Ate

chichahtino ye che va che conahn nducuahñ, ne chi yeno ye, te a devano ye te ndiyu iyehnse cuh va che cuahtenan ye cuahn ðama. Redin ye cuande che anduhnecā ihyan chenun yune ye, te a devano ye che neve ro no cuahtenan ye iyehnse, tuhme ndeva Dendiohs ihyan. <sup>14</sup> Nducote redin ye cuande che anduhnecā ihyan chenun yune ye ne, rihco ro ye che chenā ino ye che cuahtenan ye vahchetero. <sup>15</sup> Ndetē che ndedecadino ye yahn yāñ vāco ye che chihcomāñ ye ne, a ndaconāñ cā ye. <sup>16</sup> Ate hua tihcā ðin ye, te tahque ndah ye ne, chahtenan ino ye che ndā ye vahchetero. Chemin che nedin yahn Dendiohs ihyan numa ino ye, ne chihco yāñ ye vahchetero cāva ye.

<sup>17-18</sup> Cuahn che ndihchenāñ Dendiohs Abraham ne, nducote chitahño Abraham ihyan ne, ðinahñ ye yahn ye, ne quenda ye ðāya ye Isaac cāva che cāhño ye sāhñ, co se vedino nduhcā che chihquen-tiyon ye. A mā ndiyāhñ ra sāhñ mīñ yahn ye, ate a chihquino ye che cāhño ye sāhñ, andahre a necāh Dendiohs ndudo yahn ye ihyan che a sāhñ mīñ cāhco ndata se ndata yahn ye. <sup>19</sup> A devano ye te Dendiohs ne, ndē tenāhñ rī rendedetuhche ye. Che lādo yahn Abraham ne, anduhnecā ndetē che ntuche se vāñ tenāhñ, te a va che coh se che rahco ye.

<sup>20</sup> Isaac ne, chitahño ye Dendiohs, ne chemin che chica ye ihyan che conāñ ye ðāya ye Jacob māñ, Esaú māñ, ðin ye che ndāhcā cuahtenan se. <sup>21</sup> Jacob ne, chitahño ye Dendiohs, ne chemin che cuahn che a ndā nino ro che coh ye ne, chica ye ihyan che conāñ ye queri mā ðāya José, ðin ye che ndāhcā cuahtenan se. Chihño mīñ ne,



quendih ndudo ye indahco yahn ye, ndeva ye yavenan Dendiohs. <sup>22</sup> José ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che, cuahn che nda nino ro che coh ye ne, rahn ye ri ye ihyan nación yahn ye Israel, che adive ne, va che ndaca ye nación yahn Egipto. Namin chihquentiyon ye ihyan chahn che nda ro min ne, ndiquenda ye ine yahn ye.

<sup>23</sup> Indihthe yahn Moisés ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che cuahn che chihndeyan Moisés ne, tihyon ndeh ye sahn ino iyo. Chichahtino ye Dendiohs che ndedevahn ye sahn cava che hua cahno sandado sahn nduhca che ndihquentiyon rey yahn Egipto, te ndihchero ye che ama ndahca se. <sup>24</sup> Moisés ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che cuahn che a chi man ihyan ye ne, tehche ino ye tahn daya rey me che din daya te ihyan. <sup>25</sup> Ndotenan che quendi ye vedeyeno yahn man ye numanahn che quenan ye iyehense, condihco ye nunde ne, quenan ino ye, ndo nduco ye ihyan yahn Dendiohs, chuhrihn ye nduco vih. <sup>26</sup> Tahque ndah ye ne, chihcoman ye nducuahn vedecuihca che va nación yahn Egipto, ne numacuahn vedeyeno chuhrihn ye, din tan ihyan nduco ye nduhca che din tan ihyan nduco Dihvo vo Jesucristo. Tihca din ye, te chichahtino ye Dendiohs che ndahco menun ye yahn ye. <sup>27</sup> Nducote chitahno ye Dendiohs ne, andahre ama tan rey me, ate nde hua din vah ye ihyan, chica ye nación yahn Egipto. Tihca din ye, te din chahtino ye Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero.

<sup>28</sup> Nducote chitahno ye Dendiohs ne, din ye vihco ro yudo, ne chihquentiyon ye ihyan nación

yahn Israel che cahnan ye yun yahn itecuche cahya nan yahn yahn chendevah vaco ye, cava che, cuahn che dechuh Dendiohs ángel me ne, ndihchero ye, ne hua cahno ye daya ye che menan. <sup>29</sup> Ihyan nación yahn Israel ne, chitahno ye Dendiohs, ne chemin che chi chuh ye mendahn Nuniyahn Cuah anduhneca che chuh ye nan yahn cuma. Ate cuahn che chuh sandado yahn Egipto che ndah se ihyan chahn ne, chendih nune sahn, chanorine se.

<sup>30</sup> Adiva ne, nducote chitahno ihyan chahn Dendiohs ne, chihno ndache ro che chacondutonan ye chete yahn yan Jericó ne, ndora. <sup>31</sup> Rahab, ama ndahta che ndere quechica te ro menan ne, chitahno te Dendiohs, ne nevahnecun te sandado yahn nación yahn Israel che vatechica se rendihchero ndudo se. Chemin che ndevahn te, hua chih te dama nduco ihyan che chahcotahn ye yahn Dendiohs.

<sup>32</sup> Ama yahn ca ihyan che chitahno ye Dendiohs, co nte vo yahn ye. Ate cava che hua nduh condah yuhn vo ne, atenán tama te o ye ntihyon yan ihyan, nduhca Gedeón man, Barac man, Sansón man, Jefté man, David man, Samuel man, ihyan profeta chenahn man. <sup>33</sup> Ihyan chahn ne, nducote chitahno ye Dendiohs ne, nahn ye ne, ndahco ndiya ye ndeh nación. Nahn ye ne, ndahca chihquentiyon ye. Nahn ye ne, chinan Dendiohs ihyan nduhca che cah ye ndudo yahn ye ihyan. Nahn ye ne, cuahn che tahn nun ye león ne, ndedevahn Dendiohs ihyan, hua cheh te ihyan. <sup>34</sup> Nahn ye ne, ndedevahn Dendiohs ihyan van ruchiyahn, ne hua chiche ye. Nahn ye ne,

ndedevahn Dendiohs ihyan tin espada, ne hua dehva chi yahn ye. Nahn ye ne, andahre hua dito ye, cah dito Dendiohs ihyan. Nahn ye ne, chinan Dendiohs ihyan van canda, ne ndahco ndiya ye sahn che ruhn se nduco ye. <sup>35</sup> Namin nahn ihyan ndahta, ndedetuhche Dendiohs tenahn yahn ye.

Nahn ye, andahre cah rihn sahn nunde ihyan, chihno se ihyan, ate hua chacondah vedame ye Dendiohs, te chenani ino ye che ndeva ye ihyan, cuahtenan ye vahchetero. <sup>36</sup> Nahn ye ne, din duche yahn se ihyan man, chahn se ihyan man, chiquiyahto se cadena ihyan man, chih se ihyan vacoyahn man. <sup>37</sup> Nahn ye ne, chihno se ihyan nduco tu. Nahn ye ne, chihca mahni se ihyan. Nahn ye ne, tumarande se ihyan. Nahn ye ne, chihno se ihyan nduco espada. Nahn ye ne, chahtechica muhn chahtechica min ye, atenan dima itecuche man, chivato man, chahtenun ye. Chahtechica ye vedevah vedecheh, din tan ihyan nduco ye. <sup>38</sup> Rahtenan muhn rahtenan min ye, yahn nan che metah duhva man, van icoyahn man, iveyava man, dutiyahn man. Nducoyaca ihyan chahn ne, che cava ihyan nunde ne, nde hua redin yahn che tihca chuhrihn ye, chahtechica ye. <sup>39</sup> Nducoyaca ihyan chahn ne, andahre nedin yahn Dendiohs ihyan yahn che chitahno ye ihyan, ate metah conan conahn nduco ye nducuahn che necah ye ndudo yahn ye ihyan, <sup>40</sup> te a ndihco cade ye che cuahtenan rino ihyan chahn nde nda ro che dama ndeva ye uvo nduco ye vahchetero.

### *Cochahtino vo Dihvo vo Jesucristo*

<sup>1</sup> Nducote ama yahn ihyān chahn chitahno ye Dendiohs, chihco ro ye vān vo nduhcā che chitahno ye ne, chemin che nahn che nuhn ino vo, cahcomān vo che rahtechico vo vedeyeno yahn mān vo, rahtendihco vo nunde, ne nduhcā sahn che numa ino se rano se cāde, nde nan che quendaññan se, tuno se nan yahn cāde ne, tihcā quendi vo numacuahn vedechahtino, dinahn vo che nahn Dendiohs. <sup>2</sup> Nahn che cochahtino vo Dihvo vo Jesucristo, ihyān min che tihyon yune ye uvo che chitahno vo Dendiohs mān, din ye che tuno vo nan ye mān. Ihyān min ne, chihco mendañn ye ihyān, quenan yah ye nan cruz. Hua tumacāh ye andahre ama chuhrihn ye, ne numacuahn vedecuihno chih ye, te a devano ye te cuihno min ne, ama co yeno ye. Mān ne, va ye vahchetero, lādo tāh cuāco Dendiohs.

<sup>3</sup> Condedecadino nchuhn nduhcā che ama chuhrihn Dihvo vo Jesucristo, din tān ihyān nunde nduco ye cāva che quendi ne yune yahn ye, ne hua co doh ino ne mān, cāva che hua cahcomān ne mān. <sup>4</sup> Dehve rahco ne, andahre ama rechuhrihn ne, redin tān ihyān nunde nduco ne, ate vate ca dihno vo che nde tahque rechuhrihn ye, nde rihno ihyān nunde ihyān. <sup>5</sup> A devano ne nduhcā che rahñ Dendiohs, ndirun nan Ndudo yahn ye tuhcā:

Dayá, u che Dihve nchuhn, redín castigo nchuhn cāva che ndah yahn ne.

Cuenevahñecun ne. Hua co ndache ne.

<sup>6</sup> A devano ne te ihyān che a nedin dayá ihyān, che yahinó ihyān ne, a ihyān chahn che redín

castigo ihyan cava che ndah yahn ye.

<sup>7</sup> Codin chahtino ne yahn che redin Dendiohs castigo nchuhn, te rendihche ye nchuhn nduhca daya ye, ne a cava che ndah yahn ne che tihca redin ye. A devano vo te nducoyaca ihyan redin ye castigo daya ye cava che ndah yahn. <sup>8</sup> Ihyan che hua redin Dendiohs castigo ihyan nduhca che redin ye castigo nducoyaca daya ye cava che ndah yahn ne, ihyan chahn che hua redin yahn ye ihyan. <sup>9</sup> Cuahn che tave indihthe yuhn vo uvo ne, din ye castigo uvo cava che ndah yuhn vo. Nducote nevahne-cun vo ihyan ne, nde tahque redin yahn che nevahne-cun vo Chido vo che va ye vahchetero, che redin ye castigo uvo cava che ndahca cuahtenan vo. <sup>10</sup> Cuahn che checahya uvo ne, din indihthe yuhn vo castigo uvo cava che ndah yuhn vo anduhneva che tuno vederendedecadino yahn ye. Ate tahque ndah ro yuhn vo che redin Dendiohs castigo uvo, te nahn ye che ndah ihyan co vo nduhca che ndah man ye. <sup>11</sup> Cuahn che redin Dendiohs castigo uvo ne, hua renan ino vo, te ama rechuhrihn vo. Ate cuahn che tuma cuahn vo castigo yahn ye ne, ama cochihve yuhn vo cava che runecade cuahtechico vo, cuahte dihn chedave yuhn vo.

*Ama cahnda che cuahcotahn vo yahn Ndudo yahn Dendiohs*

<sup>12</sup> Nducote ama richihve castigo che redin Dendiohs uvo ne, chemin che cuenecah yan nchuhn chedave yahn ne, hua co ran ne. <sup>13</sup> Codin ne cuande, ne numa ino ne runecade cuahtechica ne cava che cua cuande ihyan che ndache ino ye, ne

necah yān ye chedave yahn ye, quendi ye yune yahn ne.

<sup>14</sup> Codin nchuhn cuande, ne runecade cuahtechica ne, hua cuahte cānda ne nduco ihyan. Tihcā, te ihyan che hua runecade ye ne, hua tuno ye nān Dihvo vo Dendiohs. <sup>15</sup> Nducoyāca nchuhn ne, cuihco ne cudādo cāva che quendi Dendiohs din yahino ye nchuhn. Hua ndihche tān ne vih, detohnan ne chedave yahn mān ne mān, ihyan chenāhn mān. <sup>16</sup> Hua cuahtenan nde āma nchuhn nduco ihyan che hua nihnevāco nduco ne. Nde hua tehche tāh ne che ndah yahn ne, nduhcā che din Esaú, che nduco tahsihn comida chahcorun se ndudo ndah che va che cāhco chida se cāva se yahn che sāhn menān se. <sup>17</sup> A devano ne te cuahn che ndā ro che cāhco chida se ndudo ndah cāva se ne, hua ndāca se andahre āma chaco se, te a ntihcue se.

<sup>18</sup> Ihyan ndico yuhn vo ne, ndere chuhrihn ye, chahn ye tingüete me, quenān ye canedihya. Min ne, āma chiche mān, āma chi man mān, āma chi yudo mān. <sup>19</sup> Chihnevan ye che tive corneta mān, che nte Dendiohs nduco ye mān, ne nducote āma yudo ndudo yahn ye ne, chica ye favor ihyan che metah quendi ye cāhma ye. <sup>20</sup> Dihya ihyan chahn chi yahn che āma chihco yudo Dendiohs tingüete me, te chihquentiyon ye che andahre āma ite che cāhn ndā te min ne, va che cāhno ihyan ite nduco tu, o nduco lanza. <sup>21</sup> Ama yudo chi min, che nde mān Moisés ne, āma dihya ye chi, nde tuno rendoh ye che vāh ye.

<sup>22</sup> Ate uvo ne, tahque ndah ro yuhn vo, te ndotenan che cuhn vo tingüete me ne, tuno

vo vahchetero nan va Dendiohs, ihyan min che ama yudo vederihquentiyon yahn ye. Min chenān cāde mil ángel, rendeva ye yavenān ye numacuahn vedeyeno. <sup>23</sup> Uvo ne, a ndi cuande vo vahchetero, ne va che ndo damo vo nduco nducoyāca ihyan yahn Dendiohs che vate ye min. Uvo ne, ndichahtino vo Dendiohs, ihyan min che techecāde ye yahn nducoyāca ihyan nunde. <sup>24</sup> Namin ndichahtino vo Dihvo vo Jesucristo, ihyan min che a va tah ye vederihquentiyon ra, rahn nan ye uvo nan Dendiohs. Ihyan min ne, chihco mendahn ye ihyan, chera yun yahn ye cava che nchahco Dendiohs nunde yuhn vo. A devano vo te namin chera yun yahn Abel, ate hua chichihve cava nde ama ihyan.

<sup>25</sup> Cuihco nchuhn cudado, ne hua cuahcotahn ne yahn Dendiohs, ihyan min che va ye vahchetero, che riyahve ye nchuhn. Nducote hua ndevahn ihyan ndico yuhn vo che chahcotahn ye yahn ye ro che yahve ye ihyan tingüete me ne, tahque uvo ne, hua ndevahn vo ndete che cuacondah vedamo vo ihyan. <sup>26</sup> Ro min che yahve ye ihyan chahn ne, nde yahn nuhn. Tahque man ne, nde tahque yudo, te rahn ye: “Tama yune ne, ndiyu deman yahn din che nuhn, te namin nde nducuahn che chenān nan ro din che nuhn.” <sup>27</sup> Nducote rahn ye che “tama yune” ne, a devano vo te ndedetoh ye nducuahn dehtenduh che va che cuihno, ne nuhnde deman dehtenduh che a nihnde cāde che hua cuihno. <sup>28</sup> Chemin che necah vo nundihve cuahn Dendiohs, te vederihquentiyon che te ye uvo ne, hua nda ro che cuihno. Ndeva vo yavenān ye numacuahn

chedave yuhn vo nduhc̄a che renan ino ye.  
<sup>29</sup> Tihc̄a, te Dendiohs yuhn vo ne, ȃma yudo  
 vederihquentiyon yahn ye nduhc̄a yahn che  
 redin che rendo iya dehtenduh.

## 13

*Nduhc̄a che nahn Dendiohs che cuahtechico vo*

<sup>1</sup> Cuiquendi nchuhn din yahino ne ȃma tȃma ne  
 vih. <sup>2</sup> Cuenevahnecon ne ihyan chenun yune che  
 ndȃ ye ndevȃco ne, te vȃn ihyan che renevahne-  
 con ye ihyan chenun yune ndevȃco ye ne, chahte  
 ihyan che nevahnecon ye nde ȃngel andahre nde  
 hua tumacadino ye.

<sup>3</sup> Conan vahino ne ihyan che chenun ye  
 vȃcoyahn anduhnecȃ ndete che mȃn ne chenun  
 ne vȃcoyahn. Conan vahino ne ihyan che  
 rechuhrihn ye, redin tȃn ihyan nduco ye, te  
 namin nchuhn ne, iyehnse vate ne.

<sup>4</sup> Nducoyȃca nchuhn che nihnevȃco ne ne, hua  
 ndere cuahtechica ne nduco ihyan che hua ni-  
 hnevȃco nduco ne, te Dendiohs ne, din ye cas-  
 tigo nducoyȃca ihyan che ndere rahtechica ye  
 nduco ihyan che hua nihnevȃco nduco ye mȃn,  
 nducoyȃca ihyan che redin duche yahn ye che a  
 nihnevȃco ye mȃn.

<sup>5</sup> Hua cuahtcorȃn nchuhn cȃva tume. Cuaht-  
 enan ne vedeyeno nduco che a va yahn ne, te  
 rȃhn Dendiohs: "Hua cȃhcomȃn nchuhn, nde hua  
 cuȃcondȃh vedȃmȃ nchuhn." <sup>6</sup> Chemin che nahn  
 che cochȃhtino vo ihyan nduhc̄a che chichahtino  
 ihyan ndico yuhn vo che dirun ye tuhc̄a:  
 Dihvé Dendiohs ne, a ihyan min che rinan ye u.



Chemin che hua dehve rahcó, andahre din tan  
ihyan nducó.

<sup>7</sup> Condihche ne ihyan ndinan yahn ne che cah-  
ndudo ye Ndudo yahn Dendiohs, chihnevan ne.  
Cuihco nchuhn cudado nduhca che vatechica ye,  
ne cuiquendi ne yune yahn ye, cuitahno ne Dihvo  
vo Jesucristo nduhca che ritahno ye.

<sup>8</sup> Dihvo vo Jesucristo ne, ama no vederihquen-  
tiyon yahn ye. Numacuahn ro, nde nan che  
canan, nde meniyan, nde ro che cochi ne, hua  
ndacorun. <sup>9</sup> Hua quendi nchuhn dehtenduh cos-  
tumbre che ricuahn ihyan. Tahque ndah che  
cochahtino ne Dendiohs, ihyan min che yahino  
ye nchuhn, che co che quendi ne ama ndeh nan  
costumbre nan dehtenduh che reh ne, te costum-  
bre chemin chan ne, hua richihve nde cava man  
ihyan che riquendi ye. <sup>10</sup> Nan vederihquentiyan  
ndico me ne, rihco chidocuyan chahn vedino nan  
ta, ne nan ntiyan min riquenda che reh ye.  
Ate man che ndahco cade Dendiohs vederihquen-  
tiyan min ne, tahque ndah ro yuhn vo che co  
ihyan chahn, te Dihvo vo Jesucristo ne, chi ye  
nduhca ama vedino nan Dendiohs, chih ye cava  
nunde yuhn vo. <sup>11</sup> Nan vederihquentiyan ndico  
me ne, renda chidocuyan che tahque ndinan Nan  
Ta che Tahque Yudo, nda ye yun yahn ite che ri  
vedino cava che nchahco Dendiohs nunde yahn  
ihyan. Me yute yahn te ne, riquiyahn ye ama lado,  
cuahn chihto yan. <sup>12</sup> Namin Dihvo vo Jesucristo  
ne, cuahn chihto yan nahn yah sandado ihyan,  
chih ye. Min chera yun yahn ye cava che nchahco  
Dendiohs nunde yuhn vo, nedin yahn ye uvo.  
<sup>13</sup> Chemin che cochahtino vo Dihvo vo Jesucristo,

quendi vo yune yahn ye, andahre ndahchenan ihyan uvo, nduhcā che chahno mān ye. <sup>14</sup> A devano vo te ndiyu muhn iyehnse cuahtenan vo cuahn dāma, te chenān ino vo che ndeva Dendioh uvo, cuahtenan vo vahchetero numacuahn ro. <sup>15</sup> Nducote tihcā ne, cochahtino vo Dihvo vo Jesucristo, ndeva vo yavenān Dendiohs cuahn dāma, cahnevan ihyan chenāhn. Chemin ne, anduhnecā ama vedino che cah vo Dendiohs. <sup>16</sup> Codin nchuhn che ndah mān, codin ne vedevahino nduco ihyan che va vederetāhn yahn ye mān, te chemin che renan ino Dendiohs.

<sup>17</sup> Cuenevahnecun nchuhn ihyan ndinān yahn yaco, codinahn ne yahn ye, te ihyan chahn che nda cuande ye nchuhn, ne va che necāh cuande ye Dendiohs cava ne. Runecade cuahtenan nchuhn cava che hua cuih ne vederān ihyan chahn, ne co yeno ye cava ne, te ndete che hua runecade cuahtenan ne ne, nde hua cochihve che redin ne.

<sup>18</sup> Covah nchuhn cava nuhn. A devano nuhn te runecade vatechica nuhn, ne nahn quendi nuhn din nuhn che ndah. <sup>19</sup> Nde tahque nahn che covah nchuhn cava che cuahnecun Dendiohs che hua condah ndaconan chí quendihcheró nchuhn.

<sup>20</sup> A Dendiohs che redin ye che rahte dihn che-dave yuhn vo mān, che ndedetuhche ye Dihvo vo Jesucristo mān, ihyan min che ndah redin ye cudado uvo nduhcā che redin ihyan cudado itecuche yahn ye. Dihvo vo ne, chihco mendāhn ye ihyan, chih ye, chera yun yahn ye, din ye che chinahn vederihquentiyon ra che hua nda ro che cuihno. <sup>21</sup> Chemin che din Dendiohs che cuahtenan cuma nchuhn vederihquentiyon yahn

Dihvo vo Jesucristo cava che runecade cuahtenan ne, din ne che ndah nduhca che nahn ye. Ndeva vo yavenan Dihvo vo cuahn dama. Tihca co.

<sup>22</sup> Dihno, dirun tah yahn ne, ne ricá nchuhn che din chahtino ne che riyahvé nchuhn. <sup>23</sup> Reté, checadino nchuhn te dihno vo Timoteo ne, a ndiquendah se vacoyahn. Ndete che nda nun se muhn ne, quendá sahn cuahn che chí quendihcheró nchuhn. <sup>24</sup> Cuenecah ne Dendiohs nducoyaca ihyan ndinan yahn yaco man, nducoyaca dihno vo chenahn man. Cuendeva ne Dendiohs yahn dihno vo che vate ye nación yahn Italia.

<sup>25</sup> Dendiohs din yahino ye nducoyaca nchuhn. Tihca co.

## **El Nuevo Testamento: Cuicateco de Teutila New Testament in Cuicatec, Teutila (MX:cut:Cuicatec, Teutila)**

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cuicatec, Teutila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cuicateco, Teutila [cut], Mexico

### **Copyright Information**

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

### **The New Testament**

in Cuicatec, Teutila

**© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 29 Jan 2022

6bd8292c-2070-5c2d-8b8b-378bf0f66afe